

Aan

Staatssecretaris

nota

Update energiefonds nav motie leden Timmermans cs.

BRIEF ONDERTEKENEN

Directie

Datum

24-09-2025

Onze referentie

Opgesteld door

Uiterlijk bij

24 september 2025

Bijlage(n)

1

Aanleiding

- Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen van 18 september jl. is door de leden Timmermans (GroenLinks-PvdA), Bikker (ChristenUnie) en Van Hijum (NSC) een motie ingediend.
- De motie verzoekt het kabinet om deze winter opnieuw directe inkomenssteun te organiseren voor huishoudens die hun energierekening niet kunnen betalen, om vaart te maken met de inrichting van een publiek energiefonds als opvolger van het Tijdelijk Noodfonds Energie en om de Kamer hier voor de Algemene Financiële Beschouwingen over te informeren.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd om alle genoemde risico's en gevolgen beschreven in deze nota en voorliggende brief af te wegen;
- Alles overwegende is ambtelijk het advies erop in te zetten om huishoudens te ondersteunen met een financiële tegemoetkoming via het publieke energiefonds met terugwerkende kracht over 2026;
- Indien de afweging leidt tot uw besluit om de bijgevoegde brief te verzenden, wordt u geadviseerd om deze brief eerst met MFIN en MKGG af te stemmen en deze brief ook mede namens hen te verzenden.

Kernpunten

- In deze brief informeert u de Tweede Kamer welke dilemma's er aan de orde zijn bij de afweging van de (on)mogelijkheden van het opvolgen van deze motie. U neemt de Kamer brief mee aan de hand van vier scenario's en geeft aan dat u graag met de Kamer hierover in gesprek gaat.
- De vier scenario's zijn:
 - Scenario 1. Verzoek om een bijdrage van derde partijen;
 - Scenario 2. Energiefonds met alleen een bijdrage van het Rijk waarbij de doelgroep en het beschikbare bedrag niet worden verkleind;
 - Scenario 3. Energiefonds met alleen een bijdrage van het Rijk waarbij de doelgroep en het beschikbare bedrag wél worden verkleind;
 - Scenario 4. € 50 miljoen deze winter overhevelen naar het Gemeentefonds
- U benadrukt bij de verschillende scenario's de juridische en maatschappelijke risico's en gevolgen. De risico's en gevolgen zijn in diverse nota's afgelopen jaar al eerder aan u kenbaar gemaakt en ook al diverse malen aan de Tweede Kamer geschetst. De meest recente Kamerbrieven waarin dit wordt toegelicht, dateren van 27 juni en 9 september jongstleden.

- De voornaamste risico's en gevolgen zijn:
 - Met de keuze van deze volledige bijdrage door het Rijk zal de constructie naar verwachting door de rechter worden aangemerkt als **een buitenwettelijk bestuursorgaan** met alle gevolgen van dien. Deze gevolgen worden in de brief toegelicht;
 - Andere jaren betaalde de energiesector de uitvoeringskosten van het Tijdelijk Noodfonds Energie. Daar is nu geen sprake van. Dit betekent dat uit de € 50 miljoen het Rijk ook de uitvoeringskosten van het fonds moet betalen. Het betalen van de uitvoeringskosten vanuit Rijksmiddelen kan worden aangemerkt als **staatssteun**. Dit brengt risico's voor de Stichting TNE met zich mee. Het is daarom de vraag of de stichting bereid is de benodigde subsidieaanvraag in te dienen.
 - Er wederom **een enorme toeloop ontstaat op het noodfonds** en huishoudens met lege handen en veel stress achterblijven. Met het verkleinen van de doelgroep en het bedrag per huishouden in scenario 3 wordt getracht dit risico te verkleinen (en daarmee ook de financiële risico's voor het Rijk), maar helemaal wegnemen kan niet.
 - Het verkleinen van de doelgroep en de financiële tegemoetkoming betekent dat alleen de huishoudens in de meest kwetsbare financiële situatie hier een beroep op kunnen doen. Daarnaast zal ook de energiequote verhoogd moeten worden. De verwachte *eenmalige* tegemoetkoming komt neer op € 70-90 euro per huishouden. Ambtelijk is de zorg groot dat met de keuze om weer te kiezen voor een tijdelijke constructie buiten het publieke domein de **betrouwbaarheid van de overheid wordt geschaad**. Daarbij zien we ook de reële kans dat het openen van het noodfonds uiteindelijk voor meer stress dan opluchting gaat zorgen.
 - Het overhevelen van de € 50 miljoen naar het Gemeentefonds een zeer **ongerichte maatregel** is.
 - De **uitwerking van het publieke energiefonds gaat vertragen**, omdat de ambtelijke capaciteit maar één keer ingezet kan worden. Het optuigen van een tijdelijke fonds vraagt veel tijd van het apparaat.
- Tot slot schetst de brief wat er voor nodig is om een publiek energiefonds in te richten en dat het niet mogelijk is om dit proces verder te versnellen.

Datum

24-09-2025

Onze referentie

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Brief update energiefonds nav motie	Afhankelijk van uw afweging mede namens minKGG en minFIN verzenden aan TK	